

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 4Cdo/277/2020  
Identifikačné číslo spisu: 6118326118  
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021  
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6118326118.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. C., bývajúceho v O., B. XXXX/XX, zastúpeného LEGAL POINT, s.r.o., so sídlom v Považskej Bystrici, Nemocničná 979, proti žalovanej PATRIOT GROUP, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Kpt. Jaroša 1312/29, zastúpenej advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Kpt. Jaroša 1312/29, o zaplatenie 8.531,66 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 18 Csp 161/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 20. mája 2020 sp. zn. 16 Co 70/2019, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 20. mája 2020 sp. zn. 16 Co 70/2019 a rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 18 Csp 161/2018 - 61 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Trenčín na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. apríla 2019 č. k. 18 Csp 161/2018 - 61 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 8 531,66 eur s príslušenstvom a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Výkonaným dokazovaním zistil, že rozhodcovským rozsudkom sp. zn. R 24/2014 z 2. júna 2014 Rozhodcovský súd Arbitráž, s.r.o., uložil žalobcovi (v tomto spore v postavení žalovanej) povinnosť zaplatiť žalovanej (v tomto spore v postavení žalobcu) sumu 2.984,92 eur, úroky z omeškania vo výške 17,6 % ročne odo dňa 7. decembra 2013 zo sumy 248,74 eur do 6. marca 2014 a zo sumy 2.984,92 eur od 1. novembra 2013 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,2 % ročne zo sumy 248,74 eur od 7. decembra do 6. marca 2014 a zo sumy 2.984,92 eur od 1. novembra 2013 do zaplatenia, trovy konania vo výške 161,82 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 415,37 eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Na základe tohto rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu vydal exekútor 15. decembra 2014 príkaz na začatie exekúcie. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 8 C 62/2015 - 89 z 8. júna 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4 Co 638/2015 - 109 z 9. júna 2016 bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. R 24/2014 zrušený. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že dôvodom zrušenia predmetného rozsudku bolo porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania tým, že rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie. Oznámením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 3 Er 539/2014 zo 7. januára 2015 oznámil súd žalobcovi, že

exekúcia v prospech žalovanej sa skončila vymožením pohľadávky. Z takto zisteného skutkového stavu vyvodil záver, že k zrušeniu rozhodcovského rozsudku došlo z procesných dôvodov, keď rozhodcovský súd nenariadil ústne pojednávanie, čím došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov, avšak otázkou, či právny dôvod plnenia (ne)spočíval v hmotnom práve sa všeobecné sudy nezaoberali a rozhodcovský rozsudok z hľadiska hmotnoprávneho neskúmali. Bol názoru, že nemožno preto bez ďalšieho konštatovať, že zrušením rozhodcovského rozsudku odpadol právny dôvod plnenia a došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej. Uzavrel, že pre konštatovanie vzniku bezdôvodného obohatenia bolo potrebné skúmať, či z hľadiska hmotného práva mala žalovaná nárok na takéto plnenie alebo nie, avšak žalobca preskúmanie uplatneného nároku z hľadiska hmotného práva neučinil predmetom tohto konania a obmedzil sa len na konštatovanie vzniku bezdôvodného obohatenia v dôsledku zrušenia rozhodcovského rozsudku. Pre úplnosť dodal, že vzhľadom k tomu, že žalobu zamietol pre neexistenciu bezdôvodného obohatenia, nezaoberal sa vznesenou námietkou premlčania. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalobcu rozsudkom z 20. mája 2020 sp. zn. 16 Co 70/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a namietané odvolacie dôvody vyhodnotil ako neopodstatnené. Uviedol, že žalobca v žalobe uviedol, že pohľadávku reálne uhradil subjektu, ktorý bol reálne veriteľom ešte pred tým, ako sa začalo viesť konanie na rozhodcovskom súde a žalovaná vedela po celý čas a mala k dispozícii aj dôkazy a vyjadrenia k tomu, že žalobca absolútne vylučoval postavenie žalovanej ako veriteľa a preto sa aj domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku, pričom žiadne iné dôkazy žalobca neoznačil a v konaní nepredložil. Odvolací súd bol názoru, že z opísania rozhodujúcich skutočností v spojení s celým obsahom a textom žaloby nemožno bez ďalšieho vyvodiť, že vyššie opísané skutočnosti zakladajú rozsah preskúmania pohľadávky vo výške 8.531,66 eur s príslušenstvom. Konštatoval, že skutočnosti opísané žalobcom v žalobe nie je možné hodnotiť ako splnenie náležitostí žaloby podľa § 132 ods. 1 CSP spočívajúce v pravdivom a úplnom opísaní rozhodujúcich skutočností pre určenie predmetu žaloby tak, ako to v odvolaní tvrdí žalobca. Súhlasil so súdom prvej inštancie, že v konaní nevznikol žiaden dôvod preskúmať a hodnotiť skutočnosti týkajúce sa právneho dôvodu a výšky pohľadávky, keď z obsahu žaloby je zrejmé, že dôvodom, pre ktorý sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia je zrušenie rozhodcovského rozsudku. Prisvedčil žalobcovi, že súd prvej inštancie nepostupoval dostatočne pri obligatórnom postupe podľa § 181 ods. 2 CSP, keď jeho predbežné právne posúdenie je zjednodušené len na konštatovanie aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa bezdôvodného obohatenia a ďalej uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie uviedol na pojednávaní skutkové tvrdenia, ktoré nepovažuje za sporné a neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, je dôvodné predpokladať, že za sporné nepovažoval žiadne skutkové tvrdenia. Bol zhodne so súdom prvej inštancie názoru, že v tomto konaní nemožno bez ďalšieho konštatovať, že zrušením rozhodcovského rozsudku odpadol právny dôvod plnenia záväzku žalobcom a na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu a pre konštatovanie vzniku bezdôvodného obohatenia bolo potrebné skúmať, či z hľadiska hmotného práva mala žalovaná nárok na plnenie alebo nie, keďže rozhodcovský rozsudok nebol v súdnom konaní zrušený z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo nemožnosti riešiť predmet sporu v rozhodcovskom konaní. K tvrdeniu žalobcu, že má v spore postavenie spotrebiteľa, uviedol, že toto tvrdenie prezentoval až v odvolacom konaní a neuviedol žiadne rozhodné a konkrétne tvrdenia, z ktorých by bolo možné usudzovať, že postavenie spotrebiteľa žalobca má a takéto jeho postavenie nevyplýva ani z obsahu rozhodcovského rozsudku, keď v tomto rozsudku má žalobca postavenie podnikateľa. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolaťel“). Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ C.s.p. tým, že odvolací súd znemožnil žalobcovi uskutočňovať procesné práva pred súdom v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že odvolací súd sa náležite nevysporiadal s jeho námietkami v rámci odvolacieho konania, čo má za následok, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou spočívajúcou v absencii, resp. kvalitatívnej nedostatočnosti odôvodnenia rozsudku. Výtkol odvolaciemu

súdu, že nebral na zreteľ, že z pohľadu hmotného práva pohľadávka neexistovala, nakoľko bola vymožená formou exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku. Namietal, že odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so vznesenou námietkou premlčania, ktorú vznesla žalovaná, pričom očakával, že súd sa prioritne bude zaoberať touto námietkou a následne po jej vyriešení chcel produkovať dôkazy k otázke existencie povinnosti plniť podľa hmotného práva a k rozsahu tejto povinnosti produkovať aj dôkazy. Považoval za svojvoľný záver odvolacieho súdu, že postavenie žalobcu ako spotrebiteľa nevyplýva z obsahu žaloby, nakoľko táto skutočnosť vyplýva z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica z 8. júna 2015 sp. zn. 8 C 62/2015. Namietal, že súd prvej inštancie na začiatku pojednávania sa obmedzil iba na konštatovanie toho, čo považuje za nesporné medzi stranami, avšak to čo je sporné úplne opomenul a tomuto sa nijako nevenoval. Nesúhlasil s argumentáciou odvolacieho súdu, že pokiaľ súd prvej inštancie neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, je dôvodné predpokladať, že za sporné nepovažoval súd prvej inštancie žiadne skutkové tvrdenia. Bol názoru, že pokiaľ súd prvej inštancie predbežné právne posúdenie zúžil na konštatovanie, že bude aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa bezdôvodného obohatenia, takéto predbežné právne posúdenie nenapĺňa účel primárne sledovaný týmto procesným inštitútom, t. j. predvídateľnosť súdneho rozhodnutia. Ďalej uviedol, že bol pripravený žalobu zmeniť, no súd prvej inštancie mu v tom zabránil tým, že jasne vyslovil, že nie je naklonený zmenu žaloby pripustiť a teda predbežne avizoval zamietnutie takto prípadne vykonaného procesného úkonu, pričom takýto postup je v podmienkach právneho štátu neakceptovateľný. Navrhol, aby dovolací súd odložil právoplatnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca síce v konaní tvrdil, že pohľadávku žalovaná vymohla v rámci exekučného konania, avšak toto tvrdenie nebolo žiadnym spôsobom podložené relevantným dôkazom. Poukázala na to, že bez ohľadu na to, či bola vznesená námietka premlčania alebo nie, žalobca má podľa civilného sporového poriadku elementárnu povinnosť uplatniť prostriedky procesného útoku riadne a včas a teda mal túto svoju povinnosť splniť už v rámci podanej žaloby. Bola názoru, že napriek tomu, že súd prvej inštancie avizoval žalobcovi, že návrh na zmenu žaloby zrejme zamietne, žalobca tento návrh podať mohol a právny názor súdu žiadnym spôsobom neobmedzil dispozičné právo žalobcu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

7. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

8. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Žalobca vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietal prehnane formalistický náhľad súdov na prejednávany spor a porušenie jeho práva na možnosť využitia dispozičného úkonu, ktorý mu zákon priznáva - zmenu žaloby.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

15. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručujú, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06). Z pohľadu ústavnoprávneho treba určiť povahu prípadov, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie označených základných práv a slobôd. V konaní o ústavnej sťažnosti možno za také považovať prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou noriem tohto práva, prípadne konkurenciou interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a napokon za také možno považovať prípady svojoľnej aplikácie jednoduchého práva (I. ÚS 255/2010). Základné právo na súdnu a inú právnú

ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd garantuje jednotlivcovi možnosť domáhať sa stanoveným postupom ochrany svojich práv pred nezávislým a nestranným súdom, prípadne iným orgánom. Postup, ktorý je stanovený pre realizáciu tohto základného práva je upravený v procesných predpisoch, ktoré kogentne stanovujú, akými konkrétnymi spôsobmi je potrebné právo na súdnu a inú ochranu realizovať. Za porušenie práva na súdnu ochranu je potom potrebné považovať nie len situáciu, kedy je jednotlivec úplne zbavený možnosti k súdu pristúpiť, ale aj situáciu, kedy stanoveným postupom svoje právo pred všeobecným súdom uplatnil, avšak tento súd výkladom procesných predpisov dospel k záveru, že jednotlivcovi ochrana práv v takom rozmere neprináleží a formalisticky sa odmietol námietkami účastníka konania zaoberať. Takýto postup súdu je treba považovať za odopretie spravodlivosti (*dengatio iustitiae*) a teda i za porušenie práva účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

16. V prejednávanej spore sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom základe, že rozhodcovský rozsudok č. k. R 24/2014 z 2. februára 2014 bol zrušený rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 C 62/2015 - 89, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4 Co 638/2015 z 9. júna 2016. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že k zrušeniu rozhodcovského rozsudku došlo z procesných dôvodov a nemožno preto konštatovať, že zrušením rozhodcovského rozsudku odpadol právny dôvod plnenia a došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 C 62/2015 - 89 však vyplýva, že súd z dohody č. 1662014 zistil, že dohoda je totožná s dohodou založenou v rozhodcovskom spise, má rovnaké číslo, rovnaký dátum uzatvorenia, ale článok 1. bod 1.3, v ktorom sú dopisované údaje, nie je totožný s tým, ktorý je uvedený v dohode predloženej navrhovateľom, v ktorej v druhom riadku predmetného bodu článku I. je uvádzaná faktúra XXXXXXXXXXXX s poznámkou „som zaplatil na pokladni HAFIbau, s.r.o.“, pričom odporca k žalobe podávanej na rozhodcovský súd (v rozhodcovskom konaní navrhovateľ) doložil predmetnú dohodu, v ktorej je v 2. riadku uvedené iné č. faktúry XXXXXXXXXXXX, avšak s rovnakým dopísaným textom: „som zaplatil na pokladni HAFIbau, s.r.o.“, ako je to uvedené aj v dohode predloženej navrhovateľom, avšak pri faktúre XXXXXXXXXXXX a nie pri faktúre č. XXXXXXXXXXXX. V 3. riadku dohody predloženej navrhovateľom je uvádzaná faktúra XXXXXXXXXXXX, pričom v dohode pripojenej v rozhodcovskom spise je to faktúra č. XXXXXXXXXXXX a právna zástupkyňa odporcu nevedela uvedené rozdiely vysvetliť. Zároveň konštatoval, že z rozhodcovského spisu jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ žiadal nariadiť ústne pojednávanie, na ktorom žiadal vypočuť svedkov s poukazom na to, že žalovaná suma, ktorá je predmetom návrhu v rozhodcovskom konaní, ním bola riadne zaplatená a teda absolútne spochybňoval žalovanú sumu.

17. Dovolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že v období od vydania rozhodcovského rozsudku až do jeho zrušenia, žalovaná v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 439/2014 vymohla pohľadávku, ktorá jej bola priznaná rozhodcovským rozsudkom. Z uvedeného dôvodu veriteľ (v tomto konaní žalovaná) v rozhodcovskom konaní (po zrušení rozhodcovského rozsudku) nepokračoval. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5 M Cdo 17/2009 vyslovil názor, že zrušením rozhodnutia, podľa ktorého sa plnilo, dochádza k vzniku bezdôvodného obohatenia iba vtedy, keď právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve, a teda povinnosť podľa hmotného práva neexistovala. Po zrušení rozhodnutia, ktoré bolo podkladom pre získanie plnenia, môže dôjsť k novému prejednávaniu veci a k vydaniu rozhodnutia, ktoré je buď totožné alebo iné, než rozhodnutie pôvodné, ktoré bolo dôvodom plnenia a splnenia si hmotnoprávnej povinnosti. Z uvedeného vyplýva, že za použitia ustálenej judikatúry potom uzavrel, že nejde preto o bezdôvodné obohatenie do času, kým súd opätovne nevydá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o uplatnenom nároku. V prejednávanej spore však doposiaľ o uplatnenom nároku (opätovne) nebolo právoplatne rozhodnuté, preto žalobcovi (vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových a právnych záverov) zostáva legitímny procesný nástroj na prípadnú nápravu jedine žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia.

18. Pokiaľ teda súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok bol zrušený z procesných dôvodov a zároveň neumožnil žalobcovi zmeniť žalobu z dôvodu, že výsledky doterajšieho dokazovania by sa ďalej použiť nedali, napriek tomu, že spor rozhodol na prvom pojednávaní a doposiaľ žiadne dokazovanie vykonané nebolo, pristúpil k prejednávaniu sporu formalisticky a takýto postup súdu je

treba považovať za odopretie spravodlivosti. Z tohto dôvodu je dovolanie žalobcu procesne prípustné podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a dovolateľ v ňom dôvodne namieta ním uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti, pretože mu týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ C.s.p., ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.). Vzhľadom na výskyt vady v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., dovolací súd sa už nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

20. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.